

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1301, ул. „Георг Вашингтон” № 17, ет.4-5, тел.факс 989 48 66

А К Т

с резултати от извършена проверка

На основание заповед № 123/14. 05. 2009г. на Главния инспектор при Инспектората към Висшия съдебен съвет бе извършена проверка по сигнал и тематична проверка в Районен и Окръжен съд- Смолян със задача:

1. Да се извърши проверка по образуването и движението на гр. д. №358/09г. по описа на РС- Смолян.
2. Да се извърши тематична проверка на Районен съд- Смолян във връзка с образуването и движението на висящите и свършените частни граждански дела с правно основание чл. 309, ГПК(отм), образувани в периода от 1. 01. 2008г. до 1. 03. 2008г. и с правно основание чл. 390 ГПК, образувани в периода от 1. 03. 2008г. до 18. 05. 2009г.
3. Да се извърши тематична проверка на Окръжен съд- Смолян във връзка с образуването и движението на висящите и свършените частни граждански дела с правно основание чл. 309, ГПК(отм), образувани в периода от 1. 01. 2008г. до 1. 03. 2008г. и с правно основание чл. 390 ГПК, образувани в периода от 1. 03. 2008г. до 18. 05. 2009г.

Проверката бе извършена от инспектор МИЛКА ВАРНОВА- ИТОВА и експерт МАРИЕЛА МИТЕВА.

Проверката се извърши в периода 28- 30 май 2009г. в Районен и Окръжен съд- Смолян и препис от заповедта бе връчена на Председателя на Окръжния съд РАДКА СВЕРКОВА, както и на Председателя на Районния съд- ЛЮБЕН ХАДЖИИВАНОВ.

КОНСТАТАЦИИ:

I. ПО Т.1 ОТ ЗАПОВЕД №123/20. 05. 2009Г. НА ГЛАВНИЯ ИНСПЕКТОР ПРИ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

В Инспектората към ВСС е постъпила жалба от „Рила- Стил”ЕООД, гр. София, представлявано от прокуриста Рауф Сабирович Ахундов. С този сигнал се прави оплакване, че с определение № 584/27.04.2009г., постановено по гр. д. №358/09г. по описа на Районен съд- Смолян незаконосъобразно е допуснато обезпечение на бъдещ иск, който „Ина- стил” ЕООД, гр. Смолян възнамерявало да предяви. Твърди се, че в резултата на това незаконосъобразно определение банковите сметки на дружеството са запорирани. Искат да бъде извършена проверка.

След проверка по гр.д.№358/09г., по описа на РС- Смолян се установи следното:

На 27. 04. 2009г. „Ина- Стил”ЕООД, гр. Смолян подадо молба до РС- Смолян, с която поискало да бъде допуснато обезпечение върху бъдещ иск, който дружеството ще предяви срещу „Рила- Стил”ЕООД, гр. София заради неплатени суми по договор между тях. В молбата се твърди, че общият размер на бъдещата претенция е 8 120.80 лв. Поискано е обезпечението да бъде осъществено чрез налагане на обезпечителна мярка „запор” върху банковите сметки на длъжника.

Молбата е разгледана в срока по чл. 395, ал.2 от ГПК като същият ден съдия Райна Русева постановила определение, с което допуснала исканото обезпечение и определила едномесечен срок за предявяване на бъдещия иск. Посочила, че срокът започва да тече от връчване на определението. Обезпечителната заповед била издадена и получена от молителя същия ден.

На 30. 04. 2009г. „Рила- стил”ЕООД, гр. София подало частна жалба срещу така постановеното определение, която била изпратена на молителя за отговор същия ден.

На 16. 05. 2009г. молителят „Ина- стил” ЕООД, гр. Смолян подал до РС- Смолян молба, с която поискал да бъде отменено допуснатото обезпечение, защото необходимостта от него е отпаднала, тъй като дружествата са постигнали споразумение и бъдещия ответник заплатил дължимата сума. Същият ден съдия Тодор Деянов постановил определение, с което отменил допуснатото обезпечение.

На 16. 05. 2009г. „Рила- Стил” ЕООД, гр. София подал до ОС- Смолян молба, с която оттеглило подадената от него частна жалба срещу определението, с което СмРС е допуснал обезпечение, защото дружествата са постигнали споразумение. На 26. 05. 2009г. съдия Росица Кукудева прекратила въззивното производство поради оттегляне на частната жалба. Определението е влязло в сила.

II. ПО Т. 2 ОТ ЗАПОВЕД №123/20. 05. 2009Г. НА ГЛАВНИЯ ИНСПЕКТОР ПРИ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ОТНОСНО РАЙОНЕН СЪД- СМОЛЯН

През 2008г. в РС- Смолян са разгледани общо 1088 гр. дела. В рамките на проверката бяха инспектирани наличните 21бр. частни граждански дела, образувани през 2008г., въз основа на молби за обезпечение на бъдещ иск. Проверени бяха и 8бр. дела със същия предмет, но образувани в периода 1. 01.- 20. 05. 2009г.

Горепосочените дела са приключили с влязъл в сила съдебен акт и ще бъдат предмет на анализ съобразно правомощията на Инспектората към ВСС по чл.54, ал.1, т.3 от ЗСВ.

Производството по обезпечение на иска започва по молба на ищеца. В Районен съд- Смолян делата са образувани в деня на постъпване на съответната молба. Спазвано е изискването на чл. 395, ГПК и съдът е разрешавал молбата за обезпечение на бъдещ иск в закрито заседание в деня на постъпването ѝ при съдията.

При постановяване на своите определения съдиите в Районен съд – Смолян във всички случаи са следили за допустимостта на молбата и са изследвали дали е подадена от лице, което има активна правна легитимация. Когато е констатирал липсата на такава легитимация съдът е прекратявал делото- ч. гр. д. №253/08г.

Съдът разглежда молбата за обезпечаване на бъдещ иск в закрито заседание. Производството е едностранно. Всички определения на РС- Смолян са постановени при спазване на родовата и местната подсъдност, регламентирана в чл. 390 от ГПК. По четири от проверяваните дела съдът е констатирал, че молбите са подадени в нарушение на чл. 390 от ГПК, прекратил е производствата пред СмРС и е изпратил делата на местнокомпетентния съд. При постановяване на определенията по две от делата, неточно е изпълнено задължението по чл. 254, ал.2, т.6 от ГПК. Съгласно чл. 274, ал.1, т.1 от ГПК срещу определенията, които преграждат по- нататъшното развитие на делото могат да бъдат подавани частни жалби. Според **т. 5 от ТР №1 от 17. 07. 2001г. на ВКС, докладчик председателят на отделение Благовест Пунев**, към прекратителните определения, подлежащи на касационен контрол по чл. 218, б. ”в”, ГПК(отм) се отнасят определенията, с които производството по делото се прекратява пред сезирания съд и се препраща по подсъдност на друг съд. Щом на обжалване подлежат прекратителните определения на въззивния съд, то това се отнася с още по- голяма сила за прекратителните определения на първоинстанционния районен съд. Вместо това, по ч. гр. д. №509/08г. и ч. гр. д. №263/08г. СмРС е посочил, че определенията, с които производството по делото се прекратява и делото се изпраща на местнокомпетентния съд не подлежат на обжалване.

Обезпечението на бъдещ иск има за цел да защити бъдещия ищец от фактически и правни промени, които недобросъвестният ответник може да предприеме, за да осуети осъществяването на правните последици, в които исковата защита се състои. Обезпечение на иска се допуска без оглед на вида на защитата, търсена с иска. Следователно то се допуска както по осъдителните, така и по установителните и конститутивните икове. За да допусне исканото обезпечение на иска съдът трябва да установи, че ищецът има това право. Право за обезпечаване на иска той има при наличието на две кумулативно посочени от закона предпоставки: а) когато предявеният иск е допустим и вероятно основателен и б) когато е налице обезпечителна нужда.

При постановяване на своите актове съдиите в РС Смолян са изследвали въпроса дали бъдещият иск е допустим и вероятно основателен. Изключение прави ч. гр. д. №143/09г.

По ч. гр. д. №477/08г. РС- Смолян е приел, че искът за установяване съществуването на договор между Ловно- рибарско сдружение „Смилян” с. Смилян и Държавно горско стопанство- Смилян за предоставяне и стопанисване на дивеча на ловните сдружения, който ще бъде предявен от Ловно- рибарско сдружение „Смилян” с. Смилян срещу другата страна по договора е допустим. ОС- Смолян по реда на въззивното производство и ВКС по реда на касационното производство са приели, че искът е недопустим, защото липсва правен интерес от установителен иск, когато може да се предяви осъдителен иск.

Всички дела, по които искането за обезпечаване на иска е уважено, са приключили с определение, с което съдът е допуснал исканото обезпечение при условията на чл. 391, ал.1, т.1 от ГПК, защото е приел, че искът е подкрепен с убедителни писмени доказателства.

При по- голямата част от делата съдиите в РС- Смолян са изследвали дали е налице и втората предпоставка, която законът изисква- нужда от обезпечение на иска. Според чл. 391, ал.1 от ГПК тя е налице, когато без обезпечението за ищеца ще бъде невъзможно или ще се затрудни осъществяването на правата по решението. Изключение е налице по ч. гр. д. №444/08г. по което съдията - докладчик Петя Оджакова е допуснала обезпечение без да изследва този въпрос. По ч. гр. д. №52/09г., ч. гр. д. №70/09г. и ч. гр. д. №351/08г. съдиите са приели, че е налице обезпечителна нужда без да са били представени доказателства за действия на длъжника, които да показват невъзможност за изпълнение на задължението, като са се позовали единствено на твърденията на молителя.

Когато е бил уверен, че молителят има право на исканото обезпечение на иска, съответният съдия, го е допуснал. Във всички случаи в диспозитива на определението съдиите изрично са посочвали, че допускат обезпечение до размера на иска.

Бъдещият иск, чието обезпечение се иска следва да бъде индивидуализиран по начина, указан в чл. 127 ГПК. Това има значение от една страна за преценка на неговата вероятна основателност и за защита правата на ответника, а от друга- индивидуализирането му по начина, указан в чл. 127 ГПК има значение при преценката дали е спазено изискването на чл. 390, ал.2, изр. 2 от ГПК. По 6 дела в диспозитива на определенията за допускане на обезпечение съдът **не е посочил предмета на бъдещия иск**- ч. гр. д. №455/08г., ч. гр. д. №688/08г., ч. гр. д. №689/08г., ч. гр. д. №717/08г., ч. гр. д. №143/09г., ч. гр. д. №270/08г.

Съдът е спазвал изискването на чл. 390, ал.2 и е определял срок за предявяване на бъдещия иск. Изключение прави ч. гр. д. №70/09г. по което съдията - докладчик не е определила срок за предявяване на бъдещия иск. По ч. гр. д. №437/08г. срокът за предявяване на бъдещ иск е посочен само в мотивите на определението, но не и в неговия диспозитив.

Почти по всички дела съдиите са определяли срок за предявяване на бъдещия иск - един месец.

Констатира се противоречива практика при определяне на началния момент от който започва да тече този срок:

При по- голямата част от определенията съдиите не са определяли началния момент, от който започва да тече срок за предявяване на бъдещия иск.

По ч. гр. д. №297/08г. и по ч. гр. д.358/08г. в определението е посочено, че срокът за предявяване на бъдещ иск започва да тече от получаване на съобщението, съответно от връчване на постановеното определение.

По ч. гр. д. №143/09г. съдът е записал, че срокът за предявяване на бъдещ иск започва да тече от датата на постановяване на определението за допускане на обезпечението.

В по-голямата част от случаите съдът е следил служебно за спазване на изискването на чл. 390, ал.2, изр. 2 от ГПК. В случаите, когато страната не е представила доказателства, че е предявила иска в указания срок съдът е отменял допуснатото обезпечение- ч. гр. д. №270/08г. и др.

Изключение от тази добра практика са: ч. гр. д. №70/09г., ч. гр. д. №143/09г., ч. гр. д. №455/08г., ч. гр. д. №444/08г., ч. гр. д. №80/09г. По тях страната не е представила доказателства, че е завела искова молба в указания срок, но към датата на проверката обезпеченията не бяха отменени.

С определение, постановено на 27 април 2009г. по ч. гр. д. №357/09г. РС- Смолян е допуснал обезпечение на бъдещ иск до размер на бъдещата искова претенция в размер на 1 814, 30лв. като дал и едномесечен срок за неговото предявяване, считано от съобщаването му. В определения от съда едномесечен срок по делото е постъпила молба от дружеството-ищец по бъдещия иск, в която е посочено, че дружеството е подало заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК срещу длъжника- ответник по обезпечения иск. След постъпването на тази молба РС- Смолян е указал на молителя да представи доказателства за предявен иск, но такива не били представени. РС-Смолян отменил допуснатото обезпечение като основателно е приел, че заявлението за издаване на заповед за изпълнение не е иск и не подлежи на обезпечение.Определението не е обжалвано и е влязло в сила.

III. ПО Т.3 ОТ ЗАПОВЕД №123/20. 05. 2009г. НА ГЛАВНИЯ ИНСПЕКТОР ПРИ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ОТНОСНО ОКРЪЖЕН СЪД- СМОЛЯН

III.1.ПЪРВОИНСТАНЦИОННИ ДЕЛА ЗА ОБЕЗПЕЧЕНИЕ НА БЪДЕЩ ИСК

Новият ГПК, който влезе в сила на 1. 03. 2008г. въведе изискване молбите за обезпечение на бъдещ иск да се подават пред родовокомпетентния съд. По този начин молбите за обезпечение на бъдещ иск се подават до Окръжния съд, когато бъдещият иск е родовоподсъден на него. В тези случаи Окръжният съд разглежда делата като първа инстанция.

За проверявания период в Окръжен съд- Смолян са разгледани и решени 24 броя първоинстанционни дела, образувани по молби за обезпечаване на иск с правно основание чл. 308, ГПК(отм) и чл. 390, ГПК. От тях гр. д. №70/08г. на ОС- Смолян не е предмет на настоящата проверка, защото по него Инспекторатът към ВСС се е произнесъл с друг Акт с резултати от извършена проверка, изготвен въз основа на заповед №231/10. 12. 2008г. Двадесет и две от горепосочените дела са приключили с влязъл в сила съдебен акт. Тези дела ще бъдат предмет на анализ съобразно правомощията на Инспектората към ВСС по чл.54, ал.1,т.3 от ЗСВ.

Производството по обезпечение на иска започва по молба на ищеца. Всяко едно от делата в ОС- Смолян е образувано в деня на постъпване на съответната молба. Спазвано е изискването на чл. 395, ГПК и съдът е разрешавал молбата за обезпечение на бъдещ иск в закрито заседание в деня на постъпването ѝ при съдията. Изключение правят гр. д. №663/08г., което е образувано на 5. 09. 2008г., а определението е постановено на 29. 09. 2009г., както и гр. д. №78/08, което е образувано на 16. 06. 2008г., а определението е постановено на 24. 06. 2008г.

При постановяване на своите определения, съдиите в Окръжен съд – Смолян, във всички случаи са следили за допустимостта на молбата и са изследвали дали е подадена от лице, което има процесуална легитимация.

Всички определения, предмет на настоящата проверка са постановени при спазване на родовата и местната подсъдност, регламентирана в чл. 390 от ГПК.

Във всички случаи, при постановяване на своите актове съдиите в ОС Смолян са изследвали въпроса дали бъдещият иск е допустим и вероятно основателен. Преобладава броят на делата, които са приключили с определение, с което съдът е допуснал обезпечение на иска при условията на чл. 391, ал.1, т.1 от ГПК, защото е приел, че бъдещият иск е подкрепен с убедителни писмени доказателства. При преценка относно наличието на убедителни писмени доказателства съдиите в СОС са проверявали и дали представените документи събуждат съмнение относно своята автентичност или не.

По пет дела съдът е допуснал обезпечение при условията на чл. 391, ал.1, т.2 от ГПК и е поискал молителят да представи парична гаранция.

Във всички случаи съдиите в ОС- Смолян са изследвали дали е налице и втората предпоставка, която законът изисква- нужда от обезпечение на иска. Според чл. 391, ал.1 от ГПК тя е налице когато без обезпечението за ищеца ще бъде невъзможно или ще се затрудни осъществяването на правата по решението.

Когато е бил уверен, че молителят има право за исканото обезпечение на иска, съответният съдия го е допуснал. При определяне на обезпечителната мярка съдиите в ОС- Смолян не са се отклонявали от посочената от ищеца обезпечителна мярка. При по-голямата част от делата, в диспозитива на определения съдиите изрично са посочвали, че допускат обезпечение до размера на иска. Изключение правят гр. д. №126/08г., гр. д. №123/08г. и гр. д. №39/08г. по които съдът не е направил уточнение в този смисъл. В тези случаи наложената обезпечителна мярка е „възбрана върху недвижим имот”.

Когато са преценявали, че исканата обезпечителна мярка е неоправдана с оглед на обезпечителната нужда, съдиите в Смолянския окръжен съд са отхвърляли исканото обезпечение на иска. Тази практика заслужава насърчение, защото съдът следва да допусне обезпечение, за да съхрани интересите на ищеца по бъдещия иск, а не чрез обезпечението да причини на ответника щети, многократно по- големи от цената на иска. Недопустимо е чрез обезпечение да се оказва „натиск” върху ответника.

Бъдещият иск, чието обезпечение се иска, следва да бъде индивидуализиран. Това има значение от една страна за преценка на неговата вероятна основателност и за защита правата на ответника, а от друга- индивидуализирането му, има значение при преценката дали е спазено изискването на чл. 390, ал.2, изр. 2 от ГПК. Само по 4 дела в диспозитива на определенията за допускане на обезпечение съдът е индивидуализирал бъдещия иск, чието обезпечение допуска като подробно е посочил страните, цената, предмета и неговото правно основание. Във всички останали случаи **съдът не е посочил и не е детайлизирал предмета на бъдещия иск**- гр. д. №123/08г., гр. д. №126/08г., гр. д. №153/08г., гр. д. №159/08г., гр. д. №85/08г., гр. д. №1/09г., гр. д. №23/09г., гр. д. №25/09г., гр. д. №39/08г., гр. д. №40/08г.

По всички дела съдът е спазвал изискването на чл. 390, ал.2 и е определял срок за предявяване на бъдещия иск. Почти във всички случаи този срок е един месец.

В определенията съдиите не са посочили от кой момент започва да тече срокът за предявяване на бъдещ иск. В ГПК липсва текст, който да указва началния момент, от който да започва да тече този срок. По гр. д. №42/09г. и по гр. д. №43/09г., по повод на молби за продължаване на определения от съда срок за предявяване на бъдещ иск, съдът е приел, че срокът по чл. 390, ал.2 от ГПК започва да тече от момента, в който бъдещият ищец е узнал за допуснатото от съда обезпечение.

Съдът е допуснал продължаване на определения от него срок за предявяване на бъдещ иск заради необходимост от събиране на доказателства относно идентификацията на имот, предмет на договор, чието разваляне ще бъде предмет на бъдещия иск. В производството по допускане на обезпечение на бъдещ иск е от значение предявяването на бъдещия иск в определения от съда срок. Продължаването на срока за поправяне редовността на исковата молба и продължаване на срока за събиране на доказателства за индивидуализацията на недвижимия имот, следва да се развие в образуваното производство по предявения бъдещ иск.

В по- голямата част от случаите съдът е следил служебно за спазване на изискването на чл. 390, ал.2, изр. 2 от ГПК. **Изключение** от тази добра практика се констатира по гр. д. №43/09г., гр. д. №42/09г., гр. д. №40/08г., гр. д. №23/08г., гр. д. №24/09г. По тях страната

не е представила доказателства, че е завела искова молба в указания срок, но към датата на проверката обезпеченията не са отменени.

III.2. ВТОРОИНСТАНЦИОННИ ДЕЛА ЗА ОБЕЗПЕЧЕНИЕ НА БЪДЕЩ ИСК

В Окръжен и Районен съд Смолян бяха открити шест броя дела, по които Смолянският окръжен съд се е произнесъл като втора инстанция в проверявания период.

Делата са образувани в деня на постъпване на делото от съответния Районен съд. Спазва се изискването на чл. 395, ГПК и съдът е разрешавал частната жалба, въз основа на която е образувано въззивното дело в закрито заседание, в деня на постъпването ѝ.

Съдът е упражнявал инстанционен контрол относно валидността и допустимостта на обжалвания съдебен акт, като е изследвал въпросите дали обжалваното определение е постановено от надлежен съд, съобразно правилата на местната и родовата подсъдност, в рамките на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма и е подписано.

Съдът е проверявал и дали частната жалба е връчвана на насрещната страна за отговор в едноседмичен срок.

Окръжен съд- Смолян е упражнявал инстанционен контрол и относно правилността на постановените определения. Въззивният съд като инстанция по същество, е разглеждал съответното искане за допускане на обезпечение, предявено пред Районния съд и е правил преценка относно неговата допустимост и основателност, без да е обвързан с правните изводи на първоинстанционния съд. В случаите, когато допускал обезпечение на бъдещ иск съдът е конкретизирал бъдещия иск по страни, основание, цена и предмет. Уточнявал е, че допуска обезпечение до размера на бъдещия иск и е давал срок за неговото предявяване.

С определението, с което е отменял допуснатото от съответния РС обезпечение, въззивният съд е **обезсилвал издадената обезпечителна заповед**- в. ч. гр. д. №659/08г.

При постановяване на своите определения в **изпълнение на задължението по чл. 254, ал.2, т.6, ГПК**, Смолянският окръжен съд във всички случаи е посочвал дали определението подлежи на обжалване, пред кой съд и в какъв срок. В определението по в. ч. гр. д. №457/08г., с което е потвърдил допуснатото от РС- Смолян обезпечение, окръжният съд постановил, че определението е окончателно и не подлежи на обжалване.

В определението по в. ч. гр. д. №663/08г., с което потвърдил определението на РС Смолян за отхвърляне на искането за допускане на обезпечение постановил, че определението подлежи на обжалване с касационна жалба по реда на чл. 274, ал.3, т.2 от ГПК.

В определения по в. ч. гр. д. №659/08г. и в. ч. гр. д. №64/09г., с които отменил обезпеченията, допуснати съответно от РС- Смолян и РС- Мадан, постановил, че определенията подлежат на обжалване с касационна жалба по реда на чл. 274, ал.3, т.2 от ГПК. И двете определения са обжалвани и допуснати до касационно обжалване. С определение по ч. гр. д. №12/09г. по описа на ВКС, четвърто гражданско отделение и по ч. гр. д. №340/09г. по описа на ВКС, първо гражданско отделение, двете определения са допуснати до касационно обжалване и са потвърдени.

В определение по в. ч. гр. д. №662/08г., с което отменил определението на РС- Смолян за отхвърляне на искането за допускане на обезпечение и постановил обезпечение на бъдещия иск, окръжният съд постановил, че определението подлежи на касационно обжалване.

С определение №50/4.02.2009г. по ч.т.д.№335/2008г. на ВКС е оставена без разглеждане частната касационна жалба против определение №576 по гр.д.№909/2008г. на ПАС, с което е оставена без уважение частната жалба срещу определението на СОС по гр.д.№88/2008г. за допускане обезпечение на бъдещ иск, като в мотивите на определението на ВКС е прието, че разпоредбата на чл.396 от ГПК е аналогична на текста на чл.315 ГПК/отм./ и в пълна степен по отношение на този вид определения важат задължителните за съдилищата в Републиката постановки по т.6 на ТР№1/2001г. на ОСГК на ВКС,

отнасящи се до това, че касационната инстанция се произнася по жалби срещу такива актове само когато те са били постановени за първи път от въззивен съд.

Според т. 6 от **ТР №1 от 17. 07. 2001г. на ВКС с докладчик председателят на отделение Благвест Пунев**, ВКС се произнасяше по жалби срещу определения по чл. 315 и чл. 321 ГПК(отм), които подлежаха на двуинстанционно разглеждане само в случаите, когато са постановени за първи път от въззивен съд.

Действащият ГПК уреди в чл. 280 изисквания за допускане на касационно обжалване по отношение на решенията. Съгласно чл. 274, ал.3 от ГПК предпоставките на чл. 280, ал.1 важат и за определенията, а текстът на чл. 274, ал.4, регламентира условията за допускане на касационно обжалване на определенията повтаря текста на чл. 280, ал.2 от ГПК. Все още няма ясен отговор дали т. 6 от **ТР №1 от 17. 07. 2001г. на ВКС с докладчик председателят на отделение Благвест Пунев** важи и за определенията по чл. 396, ГПК и чл. 402, ГПК, когато са постановени във въззивното производство за първи път от въззивния съд и дали, ако допуснем положителен отговор на този въпрос, за да бъдат допуснати до касационно обжалване спрямо тях трябва да са налице изискванията на чл. 280, ГПК? Предвид тази неяснота, не би следвало да се правят категорични изводи относно обжалваемостта на определенията, постановени от въззивната инстанция пред ВКС.

ВЪЗ ОСНОВА НА ИЗЛОЖЕНИТЕ КОНСТАТАЦИИ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА, ИНСПЕКТОРАТЪТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ПРАВИ СЛЕДНИТЕ

ИЗВОДИ :

I. ПО Т. I. ОТ РАЗДЕЛ “КОНСТАТАЦИИ” НА НАСТОЯЩИЯ АКТ:

Няма нарушения свързани с организацията по образуването и движението на делото, както и относно приключването му в установените срокове.

II. ПО Т. II. И Т. III. ОТ РАЗДЕЛ “КОНСТАТАЦИИ” НА НАСТОЯЩИЯ АКТ:

1. Противоречива практика по някои въпроси:

1.1. Противоречива практика относно посочването на началния момент, от който започва да тече срокът за предявяване на бъдещ иск:

В една част от определенията съдиите не са определяли началния момент, от който започва да тече срок за предявяване на бъдещия иск.

В друга част от определенията съдиите изрично са посочвали началния момент, от който следва да тече срокът за предявяване на обезпечения иск.

1.2. Противоречива практика при определяне на началния момент, от който започва да тече срокът за предявяване на бъдещ иск:

По ч. гр. д. №297/08г. и по ч. гр. д.358/08г. в определението е посочено, че срокът за предявяване на бъдещ иск започва да тече от получаване на съобщението, съответно от връчване на постановеното определение.

По ч. гр. д. №143/09г. съдът е записал, че срокът за предявяване на бъдещ иск започва да тече от датата на постановяване на определението за допускане на обезпечението.

Който и момент да се приеме, във всички случаи е важно определянето му в диспозитива на определението, за да може да се направи впоследствие преценка за това дали е спазен срокът за предявяване на бъдещия иск.

Обикновено моментът на узнаване на определението, с което е допуснато обезпечение съвпада с връчването на заповедта за допускане на обезпечението и този момент в по-голямата част от случаите предхожда момента на връчване на съобщението за изготвеното определение. В нередки случаи молителят възпрепятства връчването на съобщението за изготвено определение, тъй като по този начин се удължава срокът за предявяване на бъдещия иск.

2. Противоречива практика по отношение преценката за вероятната основателност на бъдещия иск, наличието на обезпечителна нужда и индивидуализация на бъдещия иск.

Нарушение на чл. 390, ал.2, предл.1 ГПК- съдът не е определил срок за предявяване на бъдещия иск.

Нарушение на чл. 390, ал.2, ГПК- съдът не е вдигнал допуснатото обезпечение, въпреки че страната не е представила доказателства за иск, предявен в указания срок.

По всички останали въпроси и във всички други случаи, които са предмет на настоящата проверка съдиите са спазвали предвидените в ГПК срокове и при постановяване на своите съдебни актове са изпълнявали прецизно професионалните си задължения.

На основание чл. 58, ал. 2 от Закона за съдебната власт Инспекторатът към ВСС /ИВСС/ дава следните

ПРЕПОРЪКИ:

I. Председателят на Районен съд- Смолян:

I.1. Да упражни правата си по чл. 80, ал.1, т.9 от ЗСВ за свикване на общо събрание, на което да се анализира и обобщи практиката на съда относно:

I.1.1. посочване на началния момент, от който започва да тече срокът на предявяване на бъдещ иск;

I.1.2. определяне на началния момент, от който започва да тече срокът за предявяване на бъдещ иск.

II. Препоръчва на съдиите в РС- Смолян:

1. При постановяване на своите определения във всички случаи да изследват въпроса дали бъдещият иск е допустим, вероятно основателен и дали е налице обезпечителна нужда, като основават изводите си на представените по делото доказателства.

2. При допускане на обезпечение на бъдещ иск да го индивидуализират в диспозитива на определението.

3. При допускане на обезпечение на бъдещ иск да определят срок за неговото предявяване.

4. Да следят служебно за спазването на срока по чл. 390, ал.2 от ГПК като в случай, че страната не представи доказателства за предявяване на иска в определения от съда срок, съдиите следва да отменят допуснатото обезпечение.

III. Препоръчва на съдиите от Окръжен съд – Смолян:

1. При постановяване на своите определения да спазват срока по чл. 395, ал.2 от ГПК;

2. При допускане на обезпечение на бъдещ иск да индивидуализират бъдещия иск.

3. Да осъществяват задължението си служебно да следят за срока по чл. 390, ал.2, ГПК и отменят допуснатите обезпечения при липса на доказателства за предявен иск в указания срок;

Препоръките по т. I следва да се изпълнят в срок от един месец, считано от датата на връчване на настоящия Акт за резултатите от извършена проверка. Спазването на другите препоръки следва да бъде постоянна практика.

На осн. чл. 58, ал.4 от Закона за съдебната власт, председателят на Окръжен съд- Смолян и председателят на РС- Смолян да уведомят Главния инспектор на Инспектората към ВСС за изпълнение на препоръките.

На осн.чл. 58, ал.3 от ЗСВ екземпляр от настоящия Акт да се изпрати на председателя на ОС- Смолян и на председателя на РС- Смолян, които да запознаят с него съдиите и съдебните служители.

На осн. чл. 54, ал.1, т.5 от ЗСВ да се сигнализира ВСС като му се изпрати копие от настоящия Акт за резултати от извършена проверка.

На осн. чл.54, ал.1, т.7 от ЗСВ да се сигнализира министърът на правосъдието за липсата на изричен законов текст, който да регламентира началният момент от който започва да тече срока за предявяване на бъдещ иск.

На осн. чл. 54, ал.1, т.7 от ЗСВ да се сигнализира Председателят на ВКС за преценка относно упражняване на правомощията му по чл. 125 от ЗСВ като му се изпрати копие от настоящия Акт за резултати от извършена проверка.

ИНСПЕКТОР:

.....
МИЛКА ВАРНОВА –ИТОВА